

อุตสาหกรรมเหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์เหล็กเวียดนาม 5 เดือนแรกปี 2559

ภาพรวม

อุตสาหกรรมการผลิตเหล็กกล้าเวียดนามมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 15 ต่อปีในช่วง 2554-2558 ผลผลิตเหล็กกล้าในประเทศในปี 2558 ประมาณ 15 ล้านตัน ผู้ผลิตเหล็กกล้าเวียดนามมีจุดแข็งในการผลิตเหล็กที่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยผลผลิตเหล็กเส้นร้อยละ 40 ส่วนเหล็กรูปพรรณมีร้อยละ 1 เท่านั้น สำหรับการส่งออก สินค้าส่งออกหลักของเวียดนามปัจจุบันคือ เหล็กแผ่นเคลือบโลหะ และสังกะสีเคลือบสี ที่ปริมาณการส่งออกมากกว่า 1 ล้านตันในปี 2558 โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 37

จุดอ่อนของอุตสาหกรรมเหล็กกล้าเวียดนามคือ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีขนาดการผลิตเล็ก เทคโนโลยีการผลิตอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับต่างประเทศ อีกทั้งผลิตในขั้นตอนปลายน้ำเท่านั้น ดังนั้นมูลค่าเพิ่มต่ำ และกำไรไม่สูง นอกจากนี้ผู้ผลิตเหล็กเวียดนามต้องพึ่งพาแหล่งวัตถุดิบที่เป็นเหล็กแท่งยาวที่นำเข้าได้รับผลกระทบจากราคาเหล็กในโลก มีบริษัทเพียงบางรายเท่านั้นที่มีขนาดใหญ่และมีการผลิตที่ครบวงจร จากต้นน้ำถึงปลายน้ำ เช่น Hoa Phat, Formosa Ha Tinh

ในช่วงปี 2557-2558 ท่ามกลางภาวะความยากลำบากของตลาดเหล็กโลก ผู้ผลิตเหล็กเวียดนามต้องเผชิญกับความกดดันทางด้านการแข่งขันภายในประเทศ อีกทั้งต้องรับมือกับเหล็กราคาถูกที่นำเข้าจากจีน ตามสถิติปี 2558 ความต้องการบริโภคในประเทศประมาณร้อยละ 67 ของผลผลิตทั้งหมด (ประมาณ 10 ตัน) ขณะที่การนำเข้าเพิ่มสูงที่ร้อยละ 32 (15.7 ล้านตัน) โดยปริมาณเหล็กนำเข้าจากจีนสูงถึงร้อยละ 61

การผลิตและบริโภคเหล็กใน 5 เดือนแรกปี 2559

ตามสถิติของกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม ใน 5 เดือนแรกของปี 2559 ผลผลิตเหล็กดิบอยู่ที่ 1.881 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.6 ส่วนเหล็กแผ่นรีดมีผลิตได้ 1.981 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.8 และเหล็กเส้นอยู่ที่ 1.96 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2558

ผลผลิตเหล็กใน 5 เดือนแรกปี 2559

ประเภทเหล็ก	5 เดือนแรกปี 2559 (ล้านตัน)	5 เดือนแรกปี 2559/ช่วงเดียวกันปี 2558 (%)
เหล็กดิบ	1.881	14.6
เหล็กแผ่นรีด	1.981	20.8
เหล็กเส้น	1.96	22.5

ที่มา กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม

ตามสถิติของสมาคมเหล็กเวียดนาม (VSA) นับถึงเดือนพฤษภาคม 2559 ปริมาณเหล็กที่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างจำหน่ายในตลาดประมาณ 3.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.84 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

เนื่องจากปริมาณเหล็กคงคลังยังมีประมาณ 380,000 ตัน บวกกับแนวโน้มการบริโภคเหล็กน้อยลง จึงคงไม่ขาดแคลนเหล็กในช่วงเวลาที่จะถึงนี้ได้

ในช่วงต้นปี 2559 อุตสาหกรรมเหล็กในประเทศประสบความยากลำบากเป็นอย่างมาก เนื่องจากต้องแข่งขันกับเหล็กนำเข้าที่หลังไหลเข้ามาจากต่างประเทศโดยเฉพาะจากประเทศจีน ซึ่งส่งผลให้ยอดขายเหล็กในประเทศประสบอุปสรรค ราคาขายต่ำ แต่ตอนนี้ตลาดมีการฟื้นตัวในแง่ดี พร้อมกับความต้องการเพิ่มขึ้น และราคาเหล็กก็เพิ่มขึ้น

การนำเข้าเหล็กใน 5 เดือนแรก ปี 2559

เวียดนามเป็นประเทศที่นำเข้าเหล็กมากที่สุดในภูมิภาคอาเซียนและอยู่อันดับที่ 7 ในโลก โดยใน 5 เดือนแรกของปี 2559 เวียดนามได้นำเข้าเหล็ก 7,833 ล้านตัน โดยมูลค่าอยู่ที่ 2,994 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 49 ในแง่ของปริมาณและร้อยละ 0.7 ในแง่ของมูลค่าเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน ปริมาณเหล็กนำเข้าจากจีนมากที่สุด โดยใน 4 เดือนแรกของปี 2559 เวียดนามนำเข้าประมาณเหล็กทุกประเภท 3.7 ล้านตันจากจีน คิดเป็นร้อยละ 59.72 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด (6.21 ล้านตัน) รองลงมาเป็นญี่ปุ่น (983,857 ตัน) และเกาหลีใต้ (568,410 ตัน)

การนำเข้าเหล็กใน 5 เดือนแรก ปี 2559

	ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)
เหล็กทุกประเภท	7,833	2,994
เพิ่ม/ลด (%)	49%	0.7%

ที่มา กรมสถิติเวียดนาม

ปริมาณเหล็กนำเข้าใน 4 เดือนแรก ปี 2559 (หน่วย: ล้านตัน)

ประเทศ	มกราคม 59	กุมภาพันธ์ 59	มีนาคม 59	เมษายน 59	รวม
จีน	922585	843648	1133184	799251	3698668
ญี่ปุ่น	231677	238480	273134	240566	983857
เกาหลีใต้	137967	122204	169290	138949	568410
ไต้หวัน	120 766	95208	238843	134 357	589 174
รัสเซีย	50 992	38827	31781	116 384	237 984
มาเลเซีย	2726	1672	3178	12360	19936
ไทย	4505	4254	5805	3938	18502
อินเดีย	2998	2696	3369	3000	12063
อินโดนีเซีย	641	2856	872	7872	12241
ออสเตรเลีย	2674	117	3349	9807	15947

ที่มา กรมสถิติเวียดนาม

การเข้ามาของสินค้าเหล็กแท่ง Billet ของจีนในเวียดนามกำลังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และซับซ้อนมากขึ้น กรมศุลกากรแจ้งว่า ปริมาณ Billet ที่นำเข้ามายังเวียดนามเพิ่มขึ้นจาก 348,872 ตันในปี 2556 เป็น 592,033 ตันในปี 2557 และ 1,885,981 ตันในปี 2558 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 218 เมื่อเทียบกับปี 2557 และร้อยละ 440 เมื่อเทียบกับปี 2555 จากสถานการณ์ดังกล่าว เมื่อต้นเดือนมีนาคม ปี 2559 กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมได้ประกาศ Decision 862/QĐ-BCT ใช้อัตราภาษีร้อยละ 23.3 สำหรับ Billet และร้อยละ 14.2 สำหรับเหล็กทรงยาวที่นำเข้ามาในเวียดนาม นายเหงียน วัน เชื้อ รองนายกสมาคมเหล็กเวียดนามกล่าวว่า ปัจจุบันเวียดนามมีโรงงานผลิต Billet 27 แห่ง โดยมีกำลังการผลิตอยู่ที่ 11 ล้านตัน แต่มีถึงร้อยละ 50 ต้องลดการผลิตหรือปิดกิจการ เนื่องจากมีปริมาณ Billet ที่นำเข้าสูง โดยเฉพาะ Billet ที่นำเข้าจากจีนที่มีราคาขายถูก ซึ่งทำให้ผู้ผลิตในประเทศประสบความยากลำบาก ดังนั้นการใช้ภาษีมาตรการปกป้องจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้นเป็นการชั่วคราวกับผลิตภัณฑ์ Billet เป็นเรื่องจำเป็น เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศ

การส่งออก

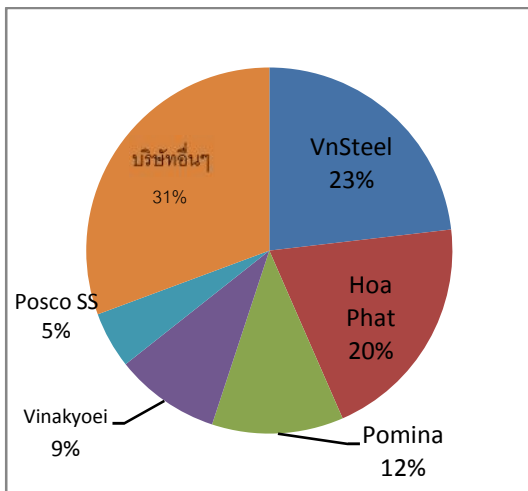
เวียดนามส่งออกผลิตภัณฑ์เหล็กทุกประเภท ประมาณ 1 ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ผลผลิตเหล็กใน 5 เดือนแรกปี 2559

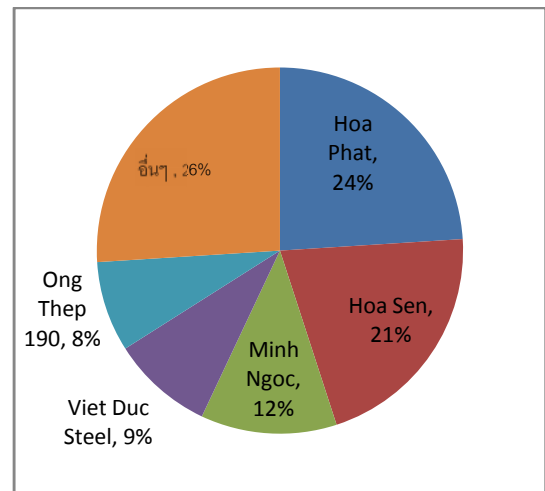
ประเภทเหล็ก	5 เดือนแรกปี 2559 (ตัน)	5 เดือนแรกปี 2559/ช่วงเดียวกันปี 2558 (%)
เหล็กก่อสร้าง	190,929	33.6
ท่อเหล็ก	48,292	-38.8
เหล็กแผ่นรีดเย็น	284,232	82.3
เหล็กแผ่นเคลือบโลหะ	483,336	39.1

ที่มา สมาคมเหล็กเวียดนาม

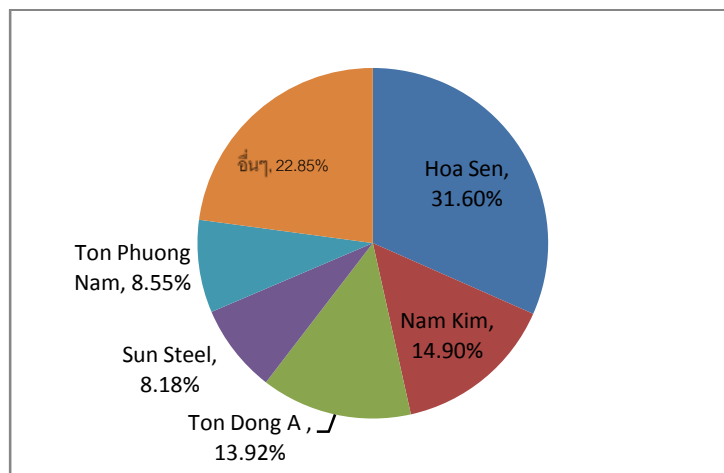
ส่วนแบ่งตลาดบริษัทผลิตเหล็กใหญ่ที่สุดในเวียดนาม

บริษัทผลิตเหล็กก่อสร้างใหญ่ที่สุดในเวียดนาม

บริษัทผลิตท่อเหล็กใหญ่ที่สุดในเวียดนาม

บริษัทผลิตเหล็กแผ่นเคลือบใหญ่ที่สุดในเวียดนาม

แนวโน้มตลาดเหล็กเวียดนาม

ในช่วงเวลาข้างหน้า ถึงแม้ตลาดเหล็กโลกฟื้นตัวอีกครั้ง อุตสาหกรรมเหล็กเวียดนามยังต้องเผชิญกับความท้าทายหลายอย่าง เมื่อความตกลงการค้าเสรีที่เวียดนามได้ลงนามไว้เริ่มมีผลบังคับใช้ โดยเฉพาะความตกลงการค้าเสรีกับจีน และ EVFTA ผู้ประกอบการเวียดนามจะต้องเข้าร่วมตลาดการแข่งขันที่โปร่งใส ดังนั้นผู้ประกอบการเวียดนามต้องยกระดับความสามารถในการแข่งขัน โดยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ขยายขนาดการผลิต และควบคุมต้นทุนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการเวียดนามต้องวิจัยขยายโครงสร้างสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และสินค้าที่ใช้ในอุตสาหกรรมสนับสนุนที่รัฐบาลเวียดนามให้ความสำคัญในการพัฒนา เช่น เหล็กถลุง เหล็กแผ่นสำหรับวิศวกรรมเครื่องกล

กฎเกณฑ์และระเบียบการนำเข้า

- กระทรวงการคลังออกระเบียบเลขที่ 161/2011/TT-BTC ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ มกราคม 2558 ที่ว่าด้วยอัตราภาษีนำเข้าพิเศษของเวียดนามเพื่อดำเนินความตกลงการค้าสินค้าอาเซียนช่วง 2558-2561 (ATIGA) โดยระบุภาษีนำเข้าสินค้าเหล็ก แร่เหล็ก โลหะผสม ฯลฯ ลดเหลือร้อยละ 0
- กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมออกระเบียบเลขที่ 12 ที่ว่าด้วยการอนุมัติการนำเข้าอัตโนมัติสำหรับการนำเข้าสินค้าเหล็กตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม 2558
- ประกาศ Decision 862/QĐ-BCT ใช้อัตราภาษีร้อยละ 23.3 สำหรับ Billet และร้อยละ 14.2 สำหรับเหล็กทรงยาวที่นำเข้าในเวียดนาม

ที่มาของข้อมูล

- สมาคมเหล็กเวียดนาม
- กรมสถิติเวียดนาม
- กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม